

Spis treści

Wstęp	13
Rozdział I. Odstraszanie w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa USA	19
1. Wprowadzenie. Cztery generacje teorii odstraszania	19
2. Teoria gier i odstraszanie w ujęciu racjonalnym	22
3. Regionalny wymiar odstraszania a paradoks stabilności–niestabilności. Problem wojen przewencyjnych	36
4. Polityka odstraszania USA u progu XXI wieku. Wyzwania drugiego wieku nuklearnego i odstraszanie „dopasowywane” ...	39
5. Zagrożenie północnokoreańskie	42
6. Ujęcie statystyczne. Efektywność obrony przeciwrakietowej z perspektywy rachunku prawdopodobieństwa: wprowadzenie do analizy	46
Rozdział II. Osiągnięcia i wyzwania stojące przed amerykańską obroną przeciwrakietową u progu ery administracji Donalda Trumpa. Problem północnokoreański, wyzwania wschodnioeuropejskie	53
1. Nowe inwestycje obronne administracji Trumpa z perspektywy zdolności odstraszania	53
a) Wprowadzenie: ewolucja zamierzeń operacji nuklearnych USA po zmianach zimnowojennych (zarys tematyki)	53
b) Założenia nuklearne USA z 2018 roku	56
2. Postępy obrony przeciwrakietowej USA i jej rozwój w okresie administracji Trumpa	66
a) Historyczne spojrzenie na rozwój obrony przeciwrakietowej USA	66
b) Koszty Agencji Obrony Przeciwrakietowej USA (Missile Defense Agency, MDA) w okresie administracji Trumpa	69
c) Dostawy PAC do Polski	73
3. Problem koreański	76

Rozdział III. Zarys potencjałów głównych mocarstw światowych	81
1. Demografia i gospodarka w potencjale mocarstw. Wstęp	81
2. Potencjały nuklearne mocarstw – energia atomowa, elektrownie jądrowe	86
3. Zasoby naftowe – znaczenie strategiczne	88
4. Rola OPEC w XXI wieku – zarys problematyki	90
5. Technologie XXI wieku – lasery wysokiej mocy	92
6. Pokłosie kosmicznej rywalizacji zimnowojennej supermocarstw o znaczeniu strategicznym w obronności – wybrane problemy	93
a) Początki rywalizacji kosmicznej	93
b) Zimnowojenne potyczki kosmiczne – reminiscencje współczesne	95
c) Prace nad Międzynarodową Stacją Kosmiczną	97
d) Wojskowo-cywilne przedsięwzięcia kosmiczne o znaczeniu obronnym z perspektywy interesów USA w XXI wieku	99
Podsumowanie rozdziału	101
Rozdział IV. Poradziecki arsenał nuklearny Rosji i jego konsekwencje geostrategiczne z perspektywy neoimperialnych polityk Władimira Putina czasów „nowej zimnej wojny”	103
1. Rozwój potęgi nuklearnej ZSRR. Wstęp	103
2. Radzieckie środki przenoszenia broni nuklearnej	110
3. Doktryna nuklearna ZSRR – ewolucja w dobie procesów SALT	122
4. Wyzwania związane z obroną przeciwrakietową USA w odniesieniu do SDI Ronalda Reagana	125
5. Rosja jako mocarstwo militarne w dekadzie kryzysu lat 90. XX wieku	129
6. Pozimnowojenna ewolucja strategii i doktryn wojskowych Rosji – zmiany polityki odstraszania	133
7. Siły strategiczne i militarne – odzyskiwanie sił przez Rosję w XXI wieku	138
a) Pozycja strategiczna ofensywnych sił nuklearnych Rosji	138
b) Reformy rosyjskich sił zbrojnych i inwestycje wojskowe Rosji u progu XXI wieku	142
c) Wyzwania dotyczące obrony przeciwrakietowej z perspektywy zdolności wojskowych Rosji	147

8. Szanse i wyzwania dla pozycji międzynarodowej Rosji w XXI-wiecznej rywalizacji mocarstw po okresie przewagi USA jako jedyne supermocarstwa	149
a) Rosja w porozumieniach o kontroli zbrojeń – wyzwania i punkty sporne	149
b) Konflikt ukraiński	151
c) Wojskowe relacje Rosji z Chinami i Indiami. Eksport broni	154
d) Oceny Stanów Zjednoczonych dotyczące potencjału nuklearnego Rosji w XXI wieku z uwzględnieniem zagrożenia ze strony ChRL – punkty orientacyjne	156
Podsumowanie rozdziału	157

Rozdział V. Potencjał supermocarstwowy Chin w XXI-wiecznej rywalizacji międzynarodowej: kolos ekonomiczny i wschodząca wielka potęga militarna	159
1. Wprowadzenie. Miejsce ChRL w rywalizacji zimnowojennej i w konflikcie koreańskim	159
2. Początki programu nuklearnego Chin w kontekście uniezależniania się ChRL od ZSRR	164
3. Spór graniczny i rozłam bloku sino-radzieckiego: konflikt 1969 roku i zagrożenie nuklearne	167
4. Nowy sojusz zimnowojenny – u progu symbiotycznych relacji USA–ChRL doby dyplomacji pingpongowej	174
5. Konsekwencje hamowania reform politycznych w ChRL – masakra na placu Tiananmen i represje w Tybecie (1989 r.)	182
a) Wprowadzenie	182
b) Masakra na placu Tiananmen i sankcje USA	182
c) Problem represji wprowadzonych przez ChRL w Tybecie w 1989 roku z perspektywy USA	185
6. Pozimnowojenna polityka zagraniczna urastającej do rangi supermocarstwa ChRL i relacje z USA – wybrane problemy ...	188
a) Wprowadzenie	188
b) Zbliżenie ChRL–Rosja. Szanghajska Organizacja Współpracy	189
c) Nieudane próby współpracy USA–ChRL w sprawie północnokoreańskiego programu nuklearnego i raketowego	191
d) ChRL – autorytarny gigant gospodarczy	192

7. Problem statusu Tajwanu po zimnej wojnie	193
8. Postępy militarne i rozwój sił nuklearnych ChRL w XXI wieku – obawy USA	198
a) Skala zbrojeń Chin u progu XXI wieku	198
b) Obawy Stanów Zjednoczonych związane z rosnącą potęgą militarną ChRL	202
Podsumowanie rozdziału	208
Rozdział VI. Zagrożenie nuklearne powodowane przez Koreę	
Północną	209
1. Zbrojenia strategiczne Korei Północnej. Wstęp	209
2. Zewnętrzne wsparcie dla Korei Północnej w realizacji programu nuklearnego: udział ZSRR–Rosji oraz Pakistanu	214
3. Ograniczenia realizowanej przez Stany Zjednoczone strategii denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego związane z polityką ChRL i Rosji wobec Korei Północnej	217
4. Zagrożenie nuklearne i balistyczne ze strony Korei Północnej – ewolucja w XXI wieku	219
5. System THAAD w Korei Południowej	221
Rozdział VII. Zagrożenia i problemy programu balistycznego i nuklearnego Iranu	
1. Współczesna polityka Iranu – zagrożenia międzynarodowe. Wstęp	227
2. Spór o program atomowy Iranu i porozumienie z Lozanny	231
3. Potencjał balistyczny Iranu w XXI wieku	237
Rozdział VIII. Zbrojenia nuklearne Indii i Pakistanu	
1. Wprowadzenie – mocarstwowość i doktryna nuklearna Indii ...	243
2. Inwestycje Indii w umocnienie pozycji mocarstwowo-obronnej od czasu zimnej wojny	247
a) Historyczne zbliżenia Indii i ChRL – zasada <i>pañcza sila</i>	247
b) Rozwój planów nuklearnych i strategiczno-zbrojeniowych Indii: bodźce ze strony ChRL, współpraca z ZSRR (i Rosją), Francją, Wielką Brytanią, USA i Izraelem	248
3. Znaczenie nuklearnych postępów Indii dla relacji Stanów Zjednoczonych z Indiami – zarys problematyki	251
4. Indie i Pakistan – rywalizacja nuklearnych mocarstw regionalnych	253

5. Pakistan – nowe mocarstwo atomowe w przewlekłym sporze z Indiami 255
6. Nieudane próby Stanów Zjednoczonych powstrzymania programu nuklearnego Pakistanu – poprawka Presslera 258

Rozdział IX. Specjalny sojusznik w bliskowschodniej polityce bezpieczeństwa i odstraszania: amerykański „lotniskowiec”

Izrael	261
1. Wprowadzenie historyczne	262
2. Potencjał nuklearny Izraela	265
3. Powojenne przymierze USA–Izrael. Wojna Jom Kippur jako przykład ataku zaskakującego	266
4. Konflikt libański i spory izraelsko-arabskie lat 80. XX wieku w polityce USA	274
5. Obawy Izraela przed BMR i problem iracki	276
6. Pozimnowojenny bliskowschodni proces pokojowy a zagrożenia terrorystyczne	284
7. Współpraca Izraela z USA dotycząca budowy systemu obrony przeciwrakietowej (Żelaznej Kopuły, Procy Dawida, systemu Arrow)	287
a) Wkład SDI w rozwój zdolności obrony przeciwrakietowej Izraela	287
b) Obrona przeciwrakietowa remedium na ataki Hezbollahu i Hamasu?	290
c) Skuteczność izraelskiej obrony przeciwrakietowej (przykład probabilistyczny)	294
8. Wybrane szanse i problemy obronne Izraela w XXI wieku	297

Rozdział X. Japonia jako sprzymierzeniec USA

i partner w polityce odstraszania wobec zagrożeń nuklearnych w Azji Wschodniej	301
1. Wprowadzenie historyczne	301
2. Okres międzywojenny – w poszukiwaniu japońskiej doktryny Monroego	304
3. Japonia w obozie USA – od powojennej stabilizacji do ery pozimnowojennej	305
4. Japonia ery pozimnowojennej – rosnący na znaczeniu sojusznik USA wobec głównych wyzwań bezpieczeństwa regionalnego	307

a) Zagrożenie ze strony Korei Północnej w relacjach sojuszniczych Japonii z USA	307
b) Wyzwania dla Japonii związane z mocarstwową presją ChRL – wybrane problemy	310
Aneks statystyczny	319
Zakończenie	329
Bibliografia	331